

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
na X. zjazde Odborového zväzu pracovníkov
školy a vedy na Slovensku**

Bratislava, 27. 8. 2026

Milí odborári,

milí delegáti tohto okrúhleho 10. snemu odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku.

Veľmi pekne ďakujem, pán predseda, za pozvanie na tento váš 10. snem, na ktorý som prišiel ako prezident Slovenskej republiky, aby som vyjadril dôležitosť tohto podujatia, tohto odborového zväzu a vyjadril aj dôležitosť práce, ktorú tento zväz za ostatné roky na Slovensku urobil.

A nie som tu len ako prezident Slovenskej republiky, ale aj ako človek, ktorý mal počas svojej politickej kariéry viacero možností priamej interakcie a priamej spolupráce s vašim odborovým zväzom. Či už to bolo moje krátke obdobie ministra školstva, ale hlavne obdobie, kedy som stál na čele vlády Slovenskej republiky.

Pamätám si na rokovania s predstaviteľmi vášho zväzu a mnohí, ktorí tu dnes sedia, sú pre mňa nie cudzími a anonymnými tvármi, ale mnohých poznám už veľa rokov a s mnohými sme veľmi veľa a musím povedať, že aj veľmi tvrdo rokovali a spolupracovali.

Odborový zväz, musím potvrdiť z vlastnej skúsenosti, vždy veľmi jasne a hrdo bránil záujmy pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, či už pedagogických alebo nepedagogických, tak ako už bolo spomínané aj v krátkej dokrútku.

A oproti iným odborovým zväzom to možno má o niečo komplikovanejšie, pretože niektoré priemyselné zväzy majú jasného partnera. Sú to konkrétne priemyselné odvetvia, fabriky, s ktorými negociujú lepšie podmienky pre svojich zamestnancov. Ale odborový zväz školstva je samozrejme začlenený do podstatne komplikovanejšieho priestoru, pretože má interakciu so štátom, s ministerstvom školstva, samozrejme s rôznym typom zriaďovateľov, keďže zriaďovateľom niektorých škôl je samotný štát, zriaďovateľom škôl sú naše mestá a obce a zriaďovateľom škôl sú aj samosprávne kraje.

Preto ide o podstatne komplikovanejšie prostredie ako niektoré možno iné odborové zväzy na Slovensku. Naše školstvo, ako sme videli v tej dokrútku, si prešlo naozaj náročným obdobím a muselo reagovať aj na závažné krízy alebo otrasy v našej spoločnosti.

Nebolo to vždy len o vyjednávaní kolektívnej zmluvy, ale bola to aj snaha priviesť moderné technológie do našich škôl. No a paradoxne, čo chcem vysoko oceniť, na jednej strane pandémie COVID, ktorá na veľký čas zatvorila naše školy a znemožnila tak mladým ľuďom nadobúdať vzdelanie a mnohým to bude ešte dlho chýbať a možno mnohí ani nedobehnú ten výpadok.

Tak na jednej strane to bol zásadný dopad negatívny na naše školstvo a na druhej strane, ako keby viacej zmotivoval alebo podporil naše školy, či už základné alebo stredné, aby intenzívnejšie začali využívať moderné digitálne technológie vo vzdelávaní, ktoré predtým všetci vnímali, že v školstve potrebné sú, ale sám viem, že to išlo veľmi pomaly. Nakoniec až kríza nás musela donútiť k tomu, že bez ohľadu na to, o akú školu išlo, v ktorom kúte Slovenska sa nakoniec moderné technológie začali presadzovať výraznejšie ako jediné možné technické riešenie priniesť našim žiakom vedomosti, aj keď museli zostať doma.

A za to vám veľmi pekne ďakujem. Z tej dokrútky sa predkáva základná línia práce odborov. To je bojovať za lepšie podmienky našich učiteľov a učiteľiek a nepedagogických pracovníkov. A tu musím povedať, že odborový zväz pod vedením pána predsedu bol veľmi úspešný, pretože ak by sme napočítali tie postupné rasty platov slovenských pedagógov za ostatné desaťročie, tak by sme prišli naozaj k výraznej sume, ktorá určite prekračuje rast platov pracovníkov v iných odvetviach, či už verejnej sféry alebo súkromnej sféry.

A to tak aj má byť, pretože ak má byť školstvo prioritou tohto štátu, tak tomu musia zodpovedať aj platové podmienky tých, ktorí v školstve pracujú. Viete, Slovenská republika nemá žiadne vzácne suroviny. My nemáme ropu, my nemáme plyn, my nemáme drahé kovy. A jediné, čo máme a jediné naše bohatstvo aj do budúcnosti v týchto náročných meniacich sa časoch je dobre vzdelaný národ, dobre vzdelaní ľudia. To je naše najväčšie bohatstvo. To je naša najdôležitejšia surovina, ktorú vieme využiť doma a vieme ponúknuť aj do zahraničia.

Preto som veľmi rád, že tento dnešný zjazd sa odohráva vo výnimočnom období. Diskusia za posledné desaťročia viac smerovala k výške platov, k benefitom, k rôznym zlepšovaniam sociálneho postavenia našich pedagógov, ale málo sme a musíme si to možno aj priznať, lebo tak sa to patrí na pracovných snemoch.

Málo sme hovorili o kvalite samotného vzdelávacieho procesu. Viete, že sám som viackrát, či už ako premiér alebo politik na rôznych iných pozíciách hovoril, že súbežne s diskusiou o raste platov musíme hovoriť aj o tom, ako tieto platy majú prispieť ku kvalite nášho vzdelávania. Boli sme svedkami, že platy relatívne rapídne rástli a naozaj boli rastom nad priemerom bežného rastu platu v národnom hospodárstve, ale v medzinárodných hodnoteniach Slovensko zaostávalo, lebo dokonca sa po niektorých rokoch aj napriek k výraznému zvýšeniu platov prepádalo.

Nedochádzalo k prepojeniu lepšieho platenia našich pedagógov aj zvýšenej kvality nášho vzdelávania a lepšie výsledky v našich školách. To znamená, dochádzalo k takému zvláštnemu paradoxu. A ja som veľmi rád, že sme dnes prišli do stavu, že s odborovým zväzom sa nediskutuje už len o platoch a platoch a platoch. Už hovoríme aj o tom, čo slovenské deti, čo slovenská spoločnosť za tie vyššie platy aj dostane a že odborový zväz sa správa presne tak, ako sa odborový zväz správať má, že je partnerom, nielen protivníkom vlády alebo verejnej správy.

Som veľmi rád, že veľmi pragmaticky a dúfam, že pán minister to potvrdí - odborový zväz pristupoval aj k obrovskej reforme, ktorá dnes nastupuje do našich základných škôl od 1. septembra.

Je to obrovská zmena po desiatkach rokov nášho vzdelávacieho systému, ktorá má zásadným spôsobom zmeniť kvalitu vzdelávania našich mladých ľudí, ktorá vytvára nové prostredie pre pedagógov, aby mohli byť viac kreatívni, mohli deti viac zaujať, urobiť zo školy miesto, do ktorého sa deti tešia, kde len nememorujú, ale sa naučia a chápu súvislosti, ktoré budú vedieť potom v reálnom živote aj využiť.

To je nesmierne dôležité, pretože táto reforma nás môže skokovo posunúť k lepším výsledkom aj v rámci medzinárodných hodnotení. A ja pevne verím, že v najbližšom období budeme pomaly svedkami toho, že aj v rámci hodnotenia PISA v jednotlivých odvetviach alebo odboroch konečne Slovensko začne na tých grafoch rásť a bude sa predierať na poprednejšie priečky v rámci hodnotených krajín.

To musí byť výsledok práce slovenských pedagógov aj nepedagogických pracovníkov v slovenskom školstve. To ide ruka v ruku. Lepšie ohodnotenie, lepšia kvalita. Ja som veľmi rád, že dnes už viac hovoríme o kvalite ako len o postavení učiteľa, na ktorom

treba pracovať ďalej. Oborový zväz nesmie poľaviť v tých vyjednávaniach s vládou Slovenskej republiky.

Chcem na tomto mieste poďakovať vášmu dlhoročnému predsedovi pánovi Ondekovi, s ktorým, ako som už spomínal, som mal možnosť pracovať naozaj veľmi veľa rokov. Človek, ktorý na čele vášho zväzu stál od roku 2012 a bol zvolený v roku 2011. A keďže už ďalej sa dnes neuchádza opozíciu predsedu, tak mu chcem aj v mojom mene, aj v mene všetkých, ktorí s ním mali možnosť spolupracovať, vyjadriť veľkú vďaku, veľké uznanie a naozaj oceniť spôsob, akým bojoval za slovenské školstvo.

Aj vďaka jeho iniciatívam, aj jeho tvrdým spôsobom vyjednávania dokázal spolu s jeho tímom, ktorý bol vždy s ním prítomný na rokovaní, dosiahnuť významné výsledky. Veľmi pekne vám za to ďakujem, pán predseda. Patrí vám naša úcta a vďaka.

Zároveň chcem oceniť aj všetkých podpredsedov, ktorí majú na starosti jednotlivé úseky, či už sú to základné školy, vysoké školy alebo stredné školy, odborné školstvo, pretože aj vysoké školstvo nám za posledné obdobie pod vedením pána ministra prešlo ďalšou veľkou reformou vysokoškolskou, ktorá opäť posúva naše vysoké školy na úplne inú kvalitu. úroveň.

Videli sme, že okrem platov došlo k zlepšeniam aj v oblasti odborného vzdelávania a tak ďalej. Je to obrovský komplex zmien, ktorý sa nebude realizovať zo dňa na deň. Je to obrovská reforma, ktorá nás bude sprevádzať niekoľko volebných období a je dôležité, aby nedošlo po nasledujúcich voľbách k diskontinuite. To znamená k prerušeniu týchto procesov len kvôli tomu, že boli prijaté predchádzajúcou vládou. To je obrovská chyba, ktorú tento štát robí vždy po voľbách, keď ruší predchádzajúce veľké témy alebo projekty a tak ďalej sa nepohýňame dopredu.

Pevne verím, že reforma školstva aj vďaka odborom a vám, ktorí bdiete nad tým, čo sa v školstve deje, zostane ochránená pred ďalšími politickými vplyvmi a že ak budeme presvedčení, že je dobrá, prežije tri, štyri, päť, osem, desať vlád, pretože budeme vedieť, že prináša to, čo priniesť má.

Vzdelanejší národ, kvalitnejšie vzdelanie. a lepšie podmienky pre učiteľov, ktorí v týchto školách pôsobia. Za ostatné roky a tých škôl verte, že som mohol navštíviť naozaj desiatky, ak nie stovky. Postupne prechádzali modernizáciou. Dnes môžeme povedať, že

ten samotný hardware, to znamená budovy, vybavenie je už naozaj v priemere na adekvátnej úrovni. A teraz prichádza čas, aby sme sa venovali tomu softvéru. To znamená, čo sa v tých školách deje, ako prebieha vyučovací proces a aká atmosféra v našich školách vládne.

Želám vám všetkým nielen dnešné úspešné rokovanie. Želám vám dobrú ruku pri voľbe nového predsedu alebo predsedníčky odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, pretože to bude zas ten človek, ktorý sa bude musieť v náročných časoch postaviť predsedu vlády a predstaviteľov samosprávy a bojovať za vaše záujmy.

A želám vám všetkým, pretože predpokladám, že ste nielen odborári a odborárky, ale ste aj pedagógovia a pedagogičky, aby ste našli v sebe silu, energiu a chuť zvládnuť toto ťažké reformné obdobie, ktoré je pred nami, ale ktorého výsledkom bude naozaj úspech a zvýšená kvalita nášho školstva, aby ste tí, ktorí ste starší, nachádzali v sebe odvahu a silu a chuť odovzdať svoje skúsenosti dlhoročne nadobudnúť v našich školách tým mladým, ktorí dnes alebo budúci rok alebo ďalší rok budú opúšťať pedagogické fakulty, aby ste im pomohli stať sa dobrými učiteľkami a dobrými učiteľmi, ktorých študenti budú mať radi.

Želám slovenskému školstvu, aby pokračovalo vo vykročenej ceste a aby sme nasledujúce roky boli svedkami naozaj ovocia, ktoré prinesú tieto vážne reformné kroky, ktoré boli tieto obdobia do nášho školstva aj v spolupráci s odborovým zväzom do nášho školstva zavedené.

Je to nesmierne, nesmierne dôležité a možno si ani dnes neuvedomujeme, ako sa výrazne od 1. septembra mení slovenské školstvo. Chcem oceniť všetkých tých, ktorí už dobrovoľne začali implementovať reformu v predchádzajúcom roku a tým, ktorých to čaká už z povinnosti 1. septembra zaželať, aby to všetko dobre zvládli.

A na záver taká jedna malá prosba. Pán predseda, pán minister, neviem ako to už dnes na škole funguje, pretože už tú interakciu s vami nemám takú intenzívnu. Ale keď hovoríme o rastúcich platoch, ktoré ja vždy plne podporujem, prosím hovorte a prichádza na to čas, keďže sme v reforme a hovoríme o zvýšení kvality, aby súčasťou odmeňovania bola možnosť naozaj výrazne oceniť nielen tých, ktorí rastú v platovom automate len kvôli tomu, že sú v školstve dlho.

Automatický implant rastie len kvôli tým rokom, ktoré v školstve strávia. Ale aby bolo možné odmeniť aj kvalitu učiteľa bez ohľadu na to, koľko rokov v školstve je, ak je výnimočný, je super, dosahuje extrémne dobré výsledky a možno má odrobené v školstve len päť rokov.

Aj taký človek má mať motiváciu, aby v školstve zostal a byť odmenený za to, že poskytuje špičkovú kvalitnú prácu. A tu mám pocit, že akoby sme stále chceli len všetko automat a bojíme sa určitej pohyblivej zložky, ktorú by zriaďovateľ alebo riaditeľ mal možnosť odmeniť tých, ktorí sú šikovní.

Viem, že to je ťažká debata. Som rád, že nebudem tu počas vášho zasadnutia, lebo by boli na to rôzne názory, ale myslím si, že tak ako v každej firme, takýto spôsob oceňovania mal by byť aspoň z časti ako motivácia pre mladých zavedený aj u vás. Ale jediným kritériom musí byť nie, či sa pozná s riaditeľom alebo chodia spolu na pivo alebo, nedajbože, niečo inšie. Ale jediným pravidlom a kritériom musí byť kvalita a super odvedená práca.

Želám vám, aby ste dnes všetko dobre rozhodli, aby ste stanovili dobré priority a verte, že u mňa budete mať vždy partnera a človeka, ktorý vás vo vašom úsilí v snahe zlepšiť naše slovenské školstvo vždy a všade podporí.

Želám vám všetko dobré a ďakujem všetkým za to, čo robíte pre slovenské školstvo, pre náš vzdelaný národ a našu budúcnosť. Ďakujem.